

**„Panu, Bogu swemu, będziesz oddawał pokłon i Jemu samemu służyć będziesz”
SŁOWO PASTERSKIE ARCYBISKUPA KATOWICKIEGO
na I Niedzielę Wielkiego Postu 2020 roku**

Drodzy Diecezjanie, Bracia i Siostry!

1. Z radością informuję, że Ojciec Święty Franciszek potwierdził datę beatyfikacji Sługi Bożego ks. Jana Franciszka Machy i wskazał miejsce tej uroczystości. Odbędzie się ona w sobotę, 17 października 2020 roku, w katedrze Chrystusa Króla w Katowicach. Do przeprowadzenia beatyfikacji został wydelegowany prefekt watykańskiej Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych ks. kard. Angelo Becciu.

Już dziś zapraszam wszystkich diecezjan do udziału w tym historycznym wydarzeniu przedstawienia Kościołowi świętości życia kapłana, który 25 czerwca 1939 roku przyjął święcenia kapłańskie, a jego posługa wikariuszowska rozpoczęła się tuż po wybuchu II wojny światowej w parafii św. Józefa w Rudzie Śląskiej, gdzie zapamiętano jego gorliwą pracę duszpasterską. Uwadze neoprezbitera i jego trosce nie uszedł los rodzin, których ojcowie już w pierwszych dniach okupacji zostali aresztowani za udział w powstaniach śląskich, za propolską postawę w okresie plebiscytu, za służbę Polsce, do której Górny Śląsk został włączony 22 czerwca 1922 roku.

W reakcji na tę sytuację ks. Macha, wrażliwy na biedę i niesprawiedliwość, rozwinął ożywioną działalność charytatywną wśród polskich rodzin, dotkniętych boleśnie skutkami okupacji. Rodziny te – pozbawione środków do życia – znajdowały się na skraju humanitarnej katastrofy, ponadto panujący terror powodował ich społeczną izolację. W tej sytuacji trzeba było pomocy Kościoła, którą ksiądz Jan Franciszek – wierny przykazaniu miłości – rozwinął na szeroką skalę. Gestapo aresztowało go niejako na gorącym uczynku, podczas spotkania w Katowicach 5 września 1941 roku. Znaleziono przy nim sprawozdanie z czerwcowej akcji charytatywnej z wyszczególnieniem: Rudy, Orzegowa, Goduli, Lipin, Nowego Bytomia, Chropaczowa i Łagiewnik. Po brutalnym przesłuchaniu umieszczono go w obozie w Mysłowicach. 17 lipca 1942 roku odbyła się przed sądem doraźnym w Katowicach krótka rozprawa. Ks. Macha został skazany na karę śmierci przez ścięcie. Bezskuteczne okazały się interwencje katowickiej kurii, nuncjusza apostolskiego w Berlinie oraz rodziny.

W przededniu śmierci ks. Macha napisał list do swoich rodziców i rodzeństwa, w którym czytamy: *„Kiedy więc ten list będziecie czytać, mnie już nie będzie między żyjącymi. Zostańcie z Bogiem! Przebaczone mi wszystko! Idę przed Wszchemogącego Sędziego, który mnie teraz osądzi... Umieram z czystym sumieniem. Żyłem krótko, lecz uważam, że cel swój osiągnąłem. Nie rozpaczajcie! Wszystko będzie dobrze. Bez jednego drzewa las lasem zostanie. Bez jednej jaskółki wiosna też zawita, a bez jednego człowieka świat się nie zawali... Pozostańcie z Bogiem”.*

Wyrok przez ścięcie gilotyną wykonano 3 grudnia 1942 roku w katowickim więzieniu. Ciało kapłana – męczennika zostało przewiezione do Auschwitz i tam spalone w krematorium. Na cmentarzu w Chorzowie Starym urządzono mu – zgodnie z jego prośbą – symboliczny grób.

W 2013 roku rozpoczął się proces beatyfikacyjny ks. Machy na szczeblu diecezjalnym w Katowicach. Zakończył się on 5 września 2015 roku. Zebrana dokumentacja została złożona w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. 16 marca 2016 roku akta sprawy zostały publicznie otwarte i rozpoczął się etap rzymski procesu beatyfikacyjnego, szczęśliwie zakończony dekretem papieskim potwierdzającym męczeństwo Sługi Bożego ks. Jana Machy, co otwarło drogę do beatyfikacji tego heroicznego kapłana, sługi Boga i ludzi, który może stać się patronem naszego seminarium duchownego, powołań do służby Ewangelii i dzieł charytatywnych.

2. Bracia i Siostry!

W Środę Popielcową weszliśmy w czas Wielkiego Postu, który przeżywamy w roku duszpasterskim, noszącym hasło: „Eucharystia daje życie. Wielka Tajemnica wiary”. Właśnie w Wielkim Poście warto sobie przypomnieć i uświadomić, czym, a właściwie Kim jest Eucharystia, tajemnica wiary! Katechizm Kościoła Katolickiego przypomina:

„Obecność prawdziwego Ciała Chrystusowego i prawdziwej Krwi w tym sakramencie – jak mówi św. Tomasz – «można pojąć nie zmysłami, lecz jedynie przez wiarę, która opiera się na autorytecie Bożym». Stąd odnośnie do słów św. Łukasza (22,19): «To jest Ciało moje, które za was będzie wydane», św. Cyryl mówi: «Nie powątpiewaj, czy to prawda, lecz raczej przyjmij z wiarą słowa Zbawiciela, ponieważ On, który jest Prawdą nie kłamie»” (KKK 1381).

„Msza święta jest równocześnie i nierozdzielnie pamiątką ofiarną, w której przedłuża się ofiara krzyża, i świętą ucztą Komunii w Ciele i Krwi Pana. Sprawowanie Ofiary eucharystycznej jest nastawione na wewnętrzne zjednoczenie wiernych z Chrystusem przez Komunię. Przystępować do Komunii świętej oznacza przyjmować samego Chrystusa, który ofiarował się za nas” (KKK 1382).

Bracia i Siostry!

Jako Kościół, którym my wszyscy jesteśmy, potrzebujemy wewnętrznego udziału we Mszy św., przylgnięcia uczuciem i rozumem do wydarzeń zbawczych – do męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa – uobecnianych dla nas podczas każdej ofiary Mszy św. Potrzebujemy też odnowienia kultu eucharystycznego. Jezus czeka na nas w tym sakramencie miłości. Nie odmawiajmy Mu naszego czasu, aby przyjść, spotkać Go w adoracji, w kontemplacji pełnej wiary, otwartej na wynagradzanie za winy i przestępstwa wobec Boga i bliźnich.

Niech Wielki Post roku 2020 będzie czasem odnowienia i pogłębienia naszej więzi z Jezusem Chrystusem Ukrzyżowanym i Zmartwychwstałym, który zapewnia nas: „*A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata*” (Mt 28,20). Ze swojej bliskości Zbawiciel nie wykluczył ludzi XXI wieku ani dni naszego życia. Jest z nami, bo jest wierną i nieskończoną Miłością! Bądźmy z Nim w czasie niedzielnej ofiary Mszy św., w codzienności naszych obowiązków rodzinnych i zawodowych, jako świadkowie prawdy Ewangelii.

Bracia i Siostry!

Pamiętajmy, że Eucharystia jest ofiarą miłości, którą Zmartwychwstały złożył raz jeden na ołtarzu krzyża i ponawia na ołtarzach całego świata dla nas i dla naszego zbawienia. Dlatego trzeba pamiętać, że *Ecclesia de Eucharistia vivit* – Kościół żyje Eucharystią, nią się buduje, umacnia i uświęca. Niech każdy z nas, uczestnicząc w uczcie i ofierze Baranka, jest świadomy treści wielkiej tajemnicy naszej wiary, pamięta, że błogosławieni są zaproszeni na ucztę Baranka!

Niech Duch Święty da nam taki wzrok wewnętrzny, wzrok duszy, byśmy zawsze pod eucharystycznymi postaciami dostrzegali Tego, który do końca nas umiłował i jest z nami. Adorujmy Go już w chwili przeistoczenia i podniesienia, i przy każdej okazji, kiedy nawiedzamy nasze kościoły, pamiętając, że Pan jest blisko.

3. Bracia i Siostry!

Słowo Boże, zwłaszcza Ewangelia I Niedzieli Wielkiego Postu, zachęca nas do wyjścia wraz z Jezusem na pustynię, który tam przygotowywał się do podjęcia mesjańskiej działalności. Pan i nam dodaje odwagi zdecydowanym odparciem każdej pokusy i ostatecznym ich odrzuceniem słowami: „Idź precz, szatanie”.

A jako koła ratunkowe, pomagające w wyzwoleniu od zła, od wszelkich uzależnień, Zbawiciel wskazuje nam od Środy Popielcowej: modlitwę, post i jałmużnę. Do tych „uczynków pobożnych” – jak się je nazywa – można by jeszcze dodać trzeźwość, pamiętając o tym, że w minioną sobotę zakończył się Tydzień Modlitw o Trzeźwość Narodu.

Zachęcam was, Bracia i Siostry, aby miniony czas zmagania o trzeźwość społeczeństwa i nas samych przedłużyć na cały Wielki Post, tym bardziej że poważnym problemem społecznym w naszej ojczyźnie jest nadużywanie alkoholu.

Alkohol przyczynia się nie tylko do utraty zdrowia czy rozbicia rodziny. Nadużywanie alkoholu bardzo często prowadzi do osłabienia, a nawet utraty wiary. Wiąże się niejednokrotnie z trwaniem w grzechu oraz z zanikiem więzi z Bogiem i wspólnotą Kościoła. Brak trzeźwości jest również zagrożeniem dla życia wiecznego. A zatem w Wielkim Poście modlitwą, postem, osobistym świadectwem abstynencji i trzeźwości dajmy świadectwo życia wolnego od nałogów. Bądźmy trzeźwi i módlmy się o wewnętrzną wolność wszystkich, zwłaszcza młodego pokolenia, które jest najbardziej zagrożone, m.in. poprzez dostępność alkoholu, który nie jest rzeczą pierwszej potrzeby i nie musi być dostępny o każdej porze dnia i nocy. Wiemy, że sprzyja patologiom, a ich skutki prędzej czy później wracają do samorządu i państwa w postaci problemów społecznych do rozwiązania.

Rosnąca tego świadomość spowodowała zmianę ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, co dało samorządom możliwość ograniczenia dostępności alkoholu. Takie ograniczenie wprowadzono już w wielu miastach, m.in. w śródmieściu Katowic.

Nagląda jest też potrzeba współdziałania rodziny i szkoły, rządu i samorządu, parafii i innych podmiotów życia społecznego w wychowywaniu dzieci i młodzieży w wolności od wszelkich uzależnień, zwłaszcza od alkoholu, nikotyny, narkotyków i pornografii.

Patronami wszelkich działań na rzecz trzeźwości i wolności od uzależnień niech będą Sługa Boży kard. Stefan Wyszyński, jeden z największych apostołów trzeźwości, i Sługa Boży ks. Jan Franciszek Macha, wierny do końca harcerskim ideałom. Obaj są kandydatami na ołtarze. Beatyfikowani będą w tym roku w naszym kraju, pierwszy w Warszawie, a drugi w Katowicach.

Trzeba się przygotować do tych wydarzeń, zapamiętując choćby na dziś i na cały Wielki Post słowa zapisane na końcu dzisiejszej Ewangelii: „*Panu, Bogu swemu, będziesz oddawał pokłon i Jemu samemu służyć będziesz*”. Spełnienie tego polecenia dokonuje się przez modlitwę, post, jałmużnę i trzeźwość.

Przeżyjmy rozpoczęty Wielki Post w tym duchu, w duchu służby Bogu samemu i naszym bliźnim. Postanowieniom wielkopostnym i wam, drodzy Diecezjanie, błogosławie: w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

† Wiktor Skworec
ARCYBISKUP METROPOLITA
KATOWICKI